

**TASVIRIY SAN'AT FANINING MUKAMMAL O'QITILISHI UCHUN
MODDIY VA METODIK TA'MINOTINI YAXSHILASHDA OTA-ONALAR
BILAN ISHLASHNING AHAMIYATI.**

Navoiy davlat pedagogika instituti O'zbekiston
Boboniyozova Roziya Mirsalim qizi
roziyaboboniyozova93@gmail.com
(+998-93-667-60-68)

Annotatsiya. Ushbu maqola tasviriy san'atni mukammal o'qitish uchun moddiy va uslubiy ta'minotni takomillashtirishda o'qituvchilar va ota-onalar o'rtasidagi hamkorlikdagi sa'y-harakatlarning ahamiyatini o'rganadi. Mavjud adabiyotlarni tahlil qilish, samarali usullarni muhokama qilish, natijalarni taqdim etish va har tomonlama muhokama qilish orqali maqola tasviriy san'at ta'limi sifatini oshirishda ota-onalarning hal qiluvchi rolini ta'kidlashga qaratilgan.

Kalit So'zlar: Tasviriy san'at ta'limi, ota-onalarning ishtiroki, moddiy ta'minot, uslubiy ta'minot, o'qitishning mukammalligi.

Tasviriy san'at ta'limi talabalar o'rtasida ijodkorlik va tanqidiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantiradigan har tomonlama rivojlangan o'quv dasturining muhim tarkibiy qismidir. O'qitishning mukammalligini ta'minlash uchun o'qituvchilar va ota-onalar o'rtasidagi hamkorlikning muhimligini tan olish kerak. Ushbu maqola ota-onalarning moddiy va uslubiy yordam ko'rsatishda muhim rol o'ynashi va tasviriy san'at ta'limini rivojlantirishga katta hissa qo'shishiga bag'ishlangan.

Mavjud adabiyotlar ota-onalarning ishtiroki bolaning akademik muvaffaqiyatiga ijobiy ta'sirini ta'kidlaydi. Biroq, tasviriy san'at ta'limi sharoitida ota-onalar va o'qituvchilar o'rtasidagi hamkorlikka oid aniq tadqiqotlar cheklangan. Ushbu fan doirasidagi noyob muammolar va imkoniyatlarni tushunish samarali strategiyalarni ishlab chiqish uchun juda muhimdir.

Tasviriy san'at ta'limi uchun moddiy va uslubiy ta'minotni takomillashtirishda ota-onalarning rolini o'rganish uchun aralash usulli yondashuv qo'llanildi.

O'qituvchilar, ota-onalar va talabalar bilan hozirgi amaliyotlar, muammolar va takomillashtirish uchun potentsial sohalar haqida tushuncha to'plash uchun so'rovlar va intervyular o'tkazildi. Bundan tashqari, to'g'ridan-to'g'ri o'zaro ta'sir va fikr-mulohazalarni engillashtirish uchun hamkorlikdagi seminarlar tashkil etildi.

Ota-onalar bilan ishlash bir necha sabablarga ko'ra tasviriy san'atni mukammal o'qitish uchun moddiy va uslubiy ta'minotni yaxshilash uchun juda muhimdir:

- Qo'llab-quvvatlovchi ta'lim muhiti:

- Ota-onalarni ta'lim jarayoniga jalb qilish o'quv muhitini qo'llab-quvvatlaydi. Ota-onalar shug'ullanadi qachon, talabalar ko'pincha ko'proq ijodiy kashf uchun da'vat his va tasviriy san'at excel.

- Shaxsiy ehtiyojlarni tushunish:

- Ota-onalar farzandlarining ta'lim uslublari, kuchli tomonlari va takomillashtirish sohaları haqida noyob tushunchalarga ega. Ota-onalar bilan hamkorlik qilish o'qituvchilarga shaxsiy ehtiyojlarni qondirish uchun material va usullarni moslashtirishga yordam beradi, bu esa yanada moslashtirilgan va samarali o'rganish tajribasini ta'minlaydi.

- Uyda ijodkorlikni rag'batlantirish:

- Sinfdan tashqarida ijodkorlikni tarbiyalashda ota-onalar hal qiluvchi rol o'ynaydi. Birgalikda ishlash orqali o'qituvchilar va ota-onalar uyda badiiy izlanishlarni rag'batlantirib, maktab soatlaridan tashqari uzluksiz o'rganish tajribasini yaratishi mumkin.

Resurslarni takomillashtirish:

- Ota-onalar san'at bilan bog'liq tadbirlarda resurslar yoki ko'ngillilik bilan ta'minlash orqali moddiy yordamni yaxshilashga hissa qo'shishlari mumkin. Ushbu hamkorlikdagi sa'y-harakatlar umumiy o'quv tajribasini boyitib, kengroq materiallar va vositalarning mavjudligiga olib kelishi mumkin.

Madaniy va jamoatchilik integratsiyasi:

- Ota-onalarni tasviriy san'atni o'qitishga jalb qilish madaniy va jamoat istiqbollari o'quv dasturiga qo'shishga yordam beradi. Bu hamkorlik ishlatiladigan moddiy va usullari madaniy tegishli ekanligini ta'minlaydi, xilma-xilligi uchun hisobga olish va minnatdorlik hissini tarbiyalash.

Fikr-mulohaza va doimiy takomillashtirish:

- Ota-onalar hozirgi o'qitish usullari va materiallarining samaradorligi to'g'risida qimmatli fikr bildirishlari mumkin. Ushbu teskari aloqa davri o'qituvchilarga o'zlarining yondashuvlarini doimiy ravishda takomillashtirishga imkon beradi, bu esa tasviriy san'at o'quv dasturining dinamik va talabalarning rivojlanayotgan ehtiyojlariga javob berishini ta'minlaydi.

Muloqotni kuchaytirish:

- Ota-onalar bilan hamkorlik o'qituvchilar va oilalar o'rtasida ochiq muloqotga yordam beradi. Ushbu dialog o'quv maqsadlari, umidlari va talabalarning tasviriy san'atdagi umumiy yutuqlarini yaxshiroq tushunishga imkon beradi.

O'quvchilar jamoasini qurish:

- Ota-onalar farzandlarining badiiy ta'limida faol ishtirok etganda, bu o'quvchilar jamoasini shakllantirishga hissa qo'shadi. Jamiyatning bu tuyg'usi talabalarning ta'lim sayohatini qo'llab-quvvatlaydi va bolaning umumiy rivojlanishida tasviriy san'atning ahamiyatini kuchaytiradi.

San'at uchun umrbod minnatdorchilikni targ'ib qilish:

- Ota-onalarning ta'lim jarayoniga jalb etilishi o'quvchilarda san'atga umrbod mehr uyg'otishga yordam beradi. Ota-onalarining qiziqishi va qiziqishiga guvoh bo'lish orqali bolalar hayotlari davomida badiiy ifodani o'rganishni va qadrlashni davom ettiradilar.

Tasviriy san'atni o'qitishda ota-onalar bilan hamkorlik qilish har tomonlama va boyituvchi ta'lim tajribasini yaratish uchun juda muhimdir. Bu nafaqat o'quv muhitini yaxshilaydi, balki jamiyat tuyg'usini va san'atga umrbod ishtiyoqni kuchaytiradi.

Muhokama ota-onalar o'rtasida tasviriy san'at ta'limining o'ziga xos ehtiyojlari va mavjud manbalarga bo'lgan ehtiyoj to'g'risida cheklangan xabardorlik kabi aniqlangan muammolarga qaratilgan. Ushbu muammolarni hal qilish strategiyalariga informatsion sessiyalarni tashkil etish, uzluksiz aloqa uchun platforma yaratish va o'qituvchilar va ota-onalar o'rtasida resurslarni taqsimlash tarmog'ini yaratish kiradi.

Xulosalar:

Xulosa qilib aytganda, o'qituvchilar va ota-onalar o'rtasidagi birgalikdagi sa'y-harakatlar tasviriy san'at ta'limi uchun moddiy va uslubiy ta'minotni sezilarli darajada yaxshilashi mumkin. Tadqiqot ota-onalar o'rtasida xabardorlikni oshirish va samarali aloqa kanallarini yaratish muhimligini ta'kidlaydi. Talabalarning badiiy qobiliyatlarini tarbiyalashda umumiy mas'uliyatni tan olish yanada boyitilgan va samarali tasviriy san'at o'quv dasturiga olib kelishi mumkin.

Kelajakdagi tadqiqotlar ota-onalarning doimiy ishtirokining talabalarning ishlashiga va tasviriy san'atga qiziqishiga uzoq muddatli ta'sirini o'rganishi kerak. Bundan tashqari, resurslarni almashish uchun onlayn platformalar kabi aniq strategiyalarning samaradorligini o'rganish moddiy va uslubiy ta'minotni kuchaytirish uchun kengaytiriladigan echimlar haqida tushuncha berishi mumkin.

Hamkorlikdagi yondashuv quchoq, o'qituvchilar va ota-onalar birgalikda tasviriy san'at ta'lim chaqalari hissa mumkin, talabalar, albatta, ularning badiiy ishlar excel mumkin muhitni yaratish.

Adabiyotlar.

1. Boboniyozova R., Misirova O. AKVAREL BO 'YOG 'I YORDAMIDA RANGTASVIR ISHLARINI BAJARISHDA QO 'LLANILADIGAN USULLAR

//INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE on the topic:“Priority areas for ensuring the continuity of fine art education: problems and solutions”. – 2023. – Т. 1. – №. 01.

2. Розия, Б. (2022). ГОСУДАРСТВЕННЫЕ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫЕ СТАНДАРТЫ ПРЕПОДАВАНИЯ ИЗОБРАЗИТЕЛЬНОГО ИСКУССТВА В ОБЩИХ СРЕДНИХ ШКОЛАХ (НА ПРИМЕРЕ УЧАЩИХСЯ 5-7 КЛАССОВ). Евразийский журнал социальных наук, философии и культуры , 2 (2), 302-306.
3. Тоғаев, К. Х., & Рамозонова, Ф. Б. (2023). РАНГТАСВИРДА РАНГ МУНОСАБАТЛАРИ ХАМДА ИШЛАШНИНГ ЎЗИГА ХОСЛИГИ. *TADQIQOTLAR*, 27(2), 85-89.
4. Sobirovna, A. R., & Khamidovich, T. K. (2023). THE ELECTROMAGNETIC EFFECT. *XALQARO ANIQ FANLAR TAHLILI*, 1(2), 47-50.
5. Тоғаев, К. Х. (2023). ТАСВИРИЙ САНЪАТДАГИ МАНЗАРА КОМПОЗИЦИЯСИ ЖАНРИГА ОИД АСАРЛАРИ ИНСОНДА ТАБИАТГА ВА ГУЗАЛЛИК ФАЗИЛАТЛАРИНИ ШАКЛЛАНТИРИШ. *Oriental Art and Culture*, 4(3), 393-398.
6. Tog‘ayev, K. X. (2022). TASVIRIY SAN‘AT VA UNING MOHIYATI, TUR VA JANRLARI. *Innovative Development in Educational Activities*, 1(6), 44-50.

Келдиёр Хамидович Тоғаев ТАСВИРИЙ САНЪАТДАГИ МАНЗАРА КОМПОЗИЦИЯСИ ЖАНРИГА ОИД АСАРЛАРИ ИНСОНДА ТАБИАТГА ВА ГУЗАЛЛИК ФАЗИЛАТЛАРИНИ ШАКЛЛАНТИРИШ // *Oriental Art and Culture*. 2023. №3. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/tasviriy-sanatdagi-manzara-kompozitsiyasi-zhanriga-oid-asarlari-insonda-tabiatga-va-guzallik-fazilatlarini-shakllantirish> (дата обращения)

8. Keldiyor Xamidovich Tog‘Ayev TASVIRIY SAN‘AT MASHG‘ULOTLARINI TABIAT QO‘YNIDA TASHKIL TISHNING AFZALLIKLARI JIHATDAN PUXTA BILIM OLIHIGA ERISHISH VA O‘QUVCHILARNING IJODKORLIK FAOLIYATINI RIVOJLANTIRISH OMILLARIGA E‘TIBOR QARATISH // *Oriental Art and Culture*. 2022. №2. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/tasviriy-san-at-mashg-ulotlarini-tabiat-qo-ynida-tashkil-tishning-afzalliklari-jihatdan-puxta-bilim-olishiga-erishish-va-o> (дата обращения: 22.09.2023).
9. Dilmurod Xolmamatovich Axmedov XORIJIY TAJRIBALARDAN TASVIRIY SAN‘AT TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISHNING IJTIMOIIY PEDAGOGIK TARIXI VA ASOSLARI // *Oriental Art and Culture*. 2022. №2. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/xorijiy-tajribalardan-tasviriy-san-at-tizimini->

- takomillashtirishning-ijtimoiy-pedagogik-tarixi-va-asoslari (дата обращения: 22.09.2023).
10. Shovdirov, S. BB Boymetov Methods of Organizing Practical and Theoretical Classes for Students in The Process of Teaching Fine Arts International Journal on Integrated Education.
 11. Niyazovish G. I. WAYS OF USE OF MODERN INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN FINE ARTS CLASSES AND THROUGH THE IMPROVEMENT OF IDEAS OF NATIONAL INDEPENDENCE TO STUDENTS //Galaxy International Interdisciplinary Research Journal. – 2021. – Т. 9. – №. 12. – С. 234-237.
 12. Tog‘ayev, K. X. (2022). TASVIRIY SAN‘AT VA UNING MOHIYATI, TUR VA JANRLARI. *Innovative Development in Educational Activities*, 1(6), 44-50.
 13. Bobonazarov S. KOMPOZITSIYA MASHG ‘ULOTLARIDA ZAMONAVIY PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISHNING MUHIM EKANLIGI //Science and innovation. – 2022. – Т. 1. – №. B6. – С. 11-14.
 14. Bobonazarov S. U., Jalolov S. C. Etnomadiy Fenomenon Sifatida Nuza San'atlari //Asian Journal of Multidimensional Research (AJMR) [https://www. tarj. in](https://www.tarj.in).
 15. Soli Tolibovich Sadiyev O‘RTA ASRLAR SHARQ MINIATYURA MAKTABLARINING METODLARI // SAI. 2022. №C2. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/o-rta-asrlar-sharq-miniattyura-maktablarining-metodlari> (дата обращения: 26.10.2023).
 16. Choriyevich J. S. The role of composition in increasing the spatial imagination of students and students //CENTRAL ASIAN JOURNAL OF ARTS AND DESIGN. – 2021. – Т. 2. – №. 11. – С. 15-17.
 17. Choriyevich J. S. TASVIRIY SANATDA RANG VA YORUGLIKLARNING ORNI //Science and innovation. – 2022. – Т. 1. – №. C2. – С. 113-116.
 18. Jalolov S. METHODOLOGY OF PROFESSIONAL TRAINING OF ARTS TEACHERS //Science and innovation. – 2023. – Т. 2. – №. B5. – С. 37-39.
 19. Kulmuratov N. R. et al. VARIOUS ISSUES IN THE FIELD OF SETTING NONSTATIONARY DYNAMIC PROBLEMS AND ANALYZING THE WAVE STRESS STATE OF DEFORMABLE MEDIA //Theoretical & Applied Science. – 2020. – №. 9. – С. 365-369.
 20. Абдуллаев Акбар Хикматович НРАВСТВЕННОЕ И ЭСТЕТИЧЕСКОЕ ВОСПИТАНИЕ УЧЕНИКОВ ЧЕРЕЗ ИЗОБРАЗИТЕЛЬНОЕ ИСКУССТВО // Academy. 2021. №4 (67). URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/nravstvennoe-i-esteticheskoe-vozpitanie-uchenikov-cherez-izobrazitelnoe-iskusstvo> (дата обращения: 02.11.2023).

21. Абдуллаев А. Х. ЎЗБЕКИСТОНДА ЧИЗМАЧИЛИК ВА ЧИЗМА ГЕОМЕТРИЯ ФАНИНИНГ РИВОЖЛАНИШ ТАРИХИ //ВЗГЛЯД В ПРОШЛОЕ. – 2022. – Т. 5. – №. 3.
22. Аслонов Ф. Б. Тасвирий санъат дарсларида ўқувчиларнинг ижодий фаоллигини оширишнинг педогогик-психологик хусусиятлари //Муғаллим ҳам узликсиз билимлендириў Илимий-методикалык журнал. – 2021. – №. 5.
23. Usmonovna A. Z. THE USE OF CLASSIC STYLES IN MODERN FASHION //Science and innovation. – 2023. – Т. 2. – №. А4. – С. 263-264.
24. Usmonovna, A. Z. (2023). THE USE OF CLASSIC STYLES IN MODERN FASHION. *Science and innovation*, 2(A4), 263-264.
25. Amonova Z. U., Vosiyeva A. T. MODELIER DIZAYNERLAR CHIZADIGAN INSON QOMATIDA LIBOSLARGA RANGNING BOSQICHMA-BOSQICH BERILISHI USULLARI //Journal of Integrated Education and Research. – 2022. – Т. 1. – №. 6. – С. 178-182.
26. Amonova, Z. U., & Vosiyeva, A. T. X. (2022). MODELIER DIZAYNERLAR CHIZADIGAN INSON QOMATIDA LIBOSLARGA RANGNING BOSQICHMA-BOSQICH BERILISHI USULLARI. *Journal of Integrated Education and Research*, 1(6), 178-182.
27. Xamidova G. X. MUHANDISLIK GRAFIKASI VA CHIZMA GEOMETRIYA FANLARIDAGI ONA TILI QOIDALARIGA XILOF, NOTO ‘G ‘RI VA NOANIQ BAYON QILINAYOTGAN TERMINLAR VA ULARNING OLDINI OLISH //Journal of Integrated Education and Research. – 2022. – Т. 1. – №. 6. – С. 203-207.
28. Xamidova, G. X. (2022). MUHANDISLIK GRAFIKASI VA CHIZMA GEOMETRIYA FANLARIDAGI ONA TILI QOIDALARIGA XILOF, NOTO‘G‘RI VA NOANIQ BAYON QILINAYOTGAN TERMINLAR VA ULARNING OLDINI OLISH. *Journal of Integrated Education and Research*, 1(6), 203-207.
29. Xamidova G. X. CHIZMACHILIK FANINI O‘QITISH METODIKASINI TAKOMILLASHTIRISH: GulmiraXamidovnaXamidova, NavoiydavlatpedagogikainstitutisiSan’atshunoslikfakul’teti, Tasviriysanatvamuhahdislikgrafukasikafedrasioqituvchi //Научно-практическаяконференция. – 2022.
30. Vosiyeva A. USE OF TRANSFORMATION IN THE DIRECTION OF DESIGN AND ITS IMPORTANCE //Science and innovation. – 2023. – Т. 2. – №. А4. – С. 31-33.
31. Vosiyeva, A. (2023). USE OF TRANSFORMATION IN THE DIRECTION OF DESIGN AND ITS IMPORTANCE. *Scienceandinnovation*, 2(A4), 31-33.

32. Tog'ayev Keldiyor Xamidovich , Rōzimurodova Sevinch G'ayratjon qizi , [BOSHLANG'ICH SINIF TASVIRIY SAN'AT DARSLARIDA BORLIQNI IDROK ETISH MASHG'ULOTLARINING AHAMIYATI VA «TASVIRIY SAN'AT FANINI O'QITISH METODLARI»](#) , [TADQIQOTLAR: Vol. 27 No. 3 \(2023\): "TADQIQOTLAR jahon ilmiy-metodik jurnali | 27-son | 3-qism"](#)
33. Tog'ayev Keldiyor Xamidovich , Normurodova Hilola Asadjon qizi , [TASVIRIY SAN'AT VA UNING MOHIYATI, TUR VA JANRLARI SAN'ATNING TARBIYAVIY AHAMIYATINI TALABALARGA AMALIY TADBIQ ETISH.](#) , [TADQIQOTLAR: Vol. 27 No. 2 \(2023\): "TADQIQOTLAR jahon ilmiy-metodik jurnali | 27-son | 2-qism"](#)
34. Shovdirov, S. BB Boymetov Methods of Organizing Practical and Theoretical Classes for Students in The Process of Teaching Fine Arts International Journal on Integrated Education.
35. Niyazovish G. I. WAYS OF USE OF MODERN INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN FINE ARTS CLASSES AND THROUGH THE IMPROVEMENT OF IDEAS OF NATIONAL INDEPENDENCE TO STUDENTS //Galaxy International Interdisciplinary Research Journal. – 2021. – T. 9. – №. 12. – C. 234-237.
36. Tog'ayev, Keldiyor Xamidovich. "TASVIRIY SAN'AT VA UNING MOHIYATI, TUR VA JANRLARI." *Innovative Development in Educational Activities* 1.6 (2022): 44-50.
37. Bobonazarov S. KOMPOZITSIYA MASHG 'ULOTLARIDA ZAMONAVIY PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISHNING MUHIM EKANLIGI //Science and innovation. – 2022. – T. 1. – №. B6. – C. 11-14.
38. Tog'ayev, K. X. (2022). TASVIRIY SAN'AT VA UNING MOHIYATI, TUR VA JANRLARI. *Innovative Development in Educational Activities*, 1(6), 44-50.
39. Niyozovich G. I. et al. IQTISOSLASHGAN MADANIYAT MAKTABLARIDA TASVIRIY SAN'AT MASHG 'ULOTLARIDA MANZARA JANIRINI O 'QITISHNING NAZARIY ASOSLARI //Research and Publication. – 2023. – T. 1. – №. 1. – C. 4-9.
40. Boboniyozova, R., & Misirova, O. (2023, December). AKVAREL BO 'YOG 'I YORDAMIDA RANGTASVIR ISHLARINI BAJARISHDA QO 'LLANILADIGAN USULLAR. In INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE on the topic: "Priority areas for ensuring the continuity of fine art education: problems and solutions" (Vol. 1, No. 01).
41. Тоғаев К. Х., Рамозонова Ф. Б. РАНГТАСВИРДА РАНГ МУНОСАБАТЛАРИ ХАМДА ИШЛАШНИНГ ЎЗИГА ХОСЛИГИ //TADQIQOTLAR. – 2023. – Т. 27. – №. 2. – С. 85-89.

42. Sobirovna A. R., Khamidovich T. K. THE ELECTROMAGNETIC EFFECT //XALQARO ANIQ FANLAR TAHLILI. – 2023. – T. 1. – №. 2. – С. 47-50.
43. Тоғаев К. Х. ТАСВИРИЙ САНЪАТДАГИ МАНЗАРА КОМПОЗИЦИЯСИ ЖАНРИГА ОИД АСАРЛАРИ ИНСОНДА ТАБИАТГА ВА ГУЗАЛЛИК ФАЗИЛАТЛАРИНИ ШАКЛЛАНТИРИШ //Oriental Art and Culture. – 2023. – Т. 4. – №. 3. – С. 393-398.
44. Tog‘ayev K. X. TASVIRIY SAN‘AT VA UNING MOHIYATI, TUR VA JANRLARI //Innovative Development in Educational Activities. – 2022. – Т. 1. – №. 6. – С. 44-50.

